

יליד משרד החוץ

„משרד החוץ הישראלי מייחס חשיבות רבה לצד ההסברתי של פעולות ישראל בבון. כך הודיע משרד החוץ, והחליט למנות את יצחק אונה כנספח לענייני הסברה בגרמניה. עוד ה' שבוע ייצא לבון.

תהיה לו הרבה עבודה שם, כי לישראל יש המון מה להסביר לבון, למרות שבון מגלה הבנה לכל בעיותינו.

עיקר עבודת ההסברה בגרמניה צריכה, כמובן, להתרכז בעניין השילומים. יש צורך להבהיר את העובדה שישראל אינה חושבת שהשילומים מסוגלים לפתור את כל בעיית היחסים הכאובים בין שתי המדינות.

כדי ליצור הבנה אמיתית בין שני העמים, כדי לפתח ביניהם יחסים הדדיים, המבוססים על רגשות אחווה אמיתיים, יש צורך

בסיוע כלכלי שכבר הובטח מזמן.

ובכלל, אין לקבל את זה כמובן מאליה ששם כינון היחסים בין ישראל לגרמניה הוסדר כבר הכל בין שתי המדינות; יש דברים שאין לכפר עליהם בדידות.

נספח הסברה הישראלי בגרמניה צריך, למשל, להסביר לגרמנים שגרמניה היא אחרת, ואין שום קשר בינה לבין גרמניה של העבר, ורק מקרה הוא שגרמניה של אז וגרמניה של היום נמצאות באותה הארץ, ורק מקרה הוא שבגרמניה של אז ובגרמניה של היום יושב אותו עם, וישראל היא הראשונה שהכירה בזה.

כמו כן יש להבהיר שוב שיש ישראל אין שום דבר נגד גרמניה פרובה. להיפך, הישראלים אוהבים אתם אותו מאוד, ושמהים שהוא הסכים לכך שגולדפוינגר יוקן בישראל.

בכלל, הישראלים חופשיים לדעות קדומות. אין להם שום דעות קדומות נגד גרמנים. אף פעם לא היו להם דעות כאלה. הם לא שונאים גרמנים רק משום שהם גרמנים. להיפך, כמה מידידיהם הטובים ביותר הם גרמנים.

לישראל אין שום דבר נגד חידוש המיליטאריזם הגרמני. להיפך, היא יודעת שרק צבא גרמני חזק יוכל להגן על גרמניה מפני המלחמה, והיא חושבת שגרמניה אינה מיליטאריסטית, והחן מזה, ישראל לא אשמה שגרמניה הפסידה במלחמה. היא לא היתה קיימת אז, ולא היה באפשרותה לעזור.

אבל, בעצם, אם רוצים לדעת מה תסביר יש-ראל לגרמניה, אפשר לשאול את נספח ההסברה עצמו. נספח ההסברה, יצחק אונה, הוא יליד משרד החוץ, ולכן שפת האם שלו היא שפת משרד החוץ.

הוא מדבר במשפטים כאלה: „צריך להפעיל את זכרונות השואה של העבר, על מנת ליצור מסגרת מצפונית לעתיד, שבתוכה אפשר יהיה, בהתאם לתנאים, ליצור מסכת של יחסים ידיים, המבוססים על פסים חיוביים, שיאפשרו יצירת אווירה, בה יהיה מקום להבנה וללימוד הבעיות הישראליות במישורים השונים, אווירה אשר במרוצת השנים והדורות תיצור את היחסים החיוביים בין שתי המדינות.“

„סליחה?“ אפשר לשאול אותו כשמוצאים מקום שנראה כאילו הוא סוף משפט.

„יש לעודד את היחסים בין ישראל לגרמניה“, הוא חוזר ואומר.

היום קוראים לו יצחק אונה, הנספח מטעם ישראל לענייני הסברה בגרמניה. היו לו כבר הרבה שמות בחייו. לפני כן קראו לו יצחק אונה, סגן-מנהל-מחלקת-חברת-העמים במשרד החוץ-בי-ירושלים, ולפני כן קראו לו יצחק אונה, המז-

כיר-הראשון לענייני-עיתונות-ליד-שגרירות-יש-ראל בלונדון.

את השמות הארוכים שלו סידרו לו כדי ש-בשעה שהוא עונה מה שמו, לא יגמר לו השם לפני סוף המשפט.

וכך הוא גם יכול להרשות לעצמו להגיד משפטים קצרים יותר כמו: „אני לא יודע“, אמר הנספח מטעם ישראל לענייני הסברה בגרמניה, מי שהיה סגן מנהל חבר העמים במשרד החוץ בירושלים, לשעבר המוכיר הראשון לענייני עיתונות ליד שגרירות ישראל בלונדון.

אבל הוא גם אמר משפטים כמו: „ברור ש-במשך הרבה זמן יעיב על יחסי ישראל-גרמניה הנטל הכבד של זכרונות השואה, ולכן כשי-מדברים על אווירה חדשה, מדובר על דורות ולא על שנים.“

האם הוא מאמין באפשרות של שואה חדשה? „במסגרת המשמעותית של היחסים הבינלאומיים של היום לא מתאפשרת חזרה על מה ש-קרה באירופה בשנות השלושים.“

למשל, מה שקורה היום בווייטנאם לא מתאפשר במסגרת המשמעותית של היחסים הבינלאומיים של היום. מה דעתו על וייטנאם?

„דעתי לא קובעת כאן“, הוא אומר. „בתור נספח הסברה בגרמניה יש לו הרבה דעות על הנושא. הוא עצמו יליד גרמניה. הוא

יורעאלי

עוב אותה בשנות שלושים ושש, ולכן הוא יכול להגיד שדעתו על גרמניה של היטלר לא קובעת. בגרמניה האחרת, לעומת זה, הוא לא היה אף פעם, ולכן הדעה שלו בקשר אליה לא קובעת. לדעתו על ההסכרה הישראלית בגרמניה אין חשיבות, לפי דעתו, ואת דעתו על אדנאואר הוא לא יכול להגיד, כי היא לא קובעת.

לעומת כל זה, על הניאון-נאצים בגרמניה אין לו שום דעה, הוא לא היה שם מוזמן. את דעתו על דעות אודות השילומים הוא לא יכול להגיד, ודעתו על האלמנטים הקיצוניים בגרמניה היא, שהוא לא יודע אם מרסנים אותם או לא.

דעותיו אינן מוגבלות רק לענייני התפקיד. יש לו גם דעות בעניינים שאינם קשורים ב-עבודתו, אבל אותן הוא לא יכול להגיד, משום שאין להן שום קשר עם תפקידו.

היטול לא מועיל

המומחים הישראליים טוענים שלא רחוק הי-יום בו החנויות הישראליות תהיינה מסודרות כך, שבכל חנות ישראלית תהיה הסחורה ה-מתאימה לאותה חנות.

האופטימיים שביין המומחים חוזים כבר את היום בו ייכנס אדם לחנות-ספרים לא כדי לקנות נייר טואלט ריחני, לא כדי לקנות סבון-גילוח, או סבוננייה, אלא כדי לקנות ספרים. יש כאלה הטוענים שבזמן ההוא מחסן הגרו-

טאות של החנות יהיה מונח בחלקה האחורי, וחלון-הראווה יהיה בחלקה הקדמי, ולא להיפך. היום, הם אומרים, אתה נכנס לחנות בגדים כדי לקנות לעצמך מכנסיים כחולים עם ארבעה תפרים, והמוכרת ניגשת אליך ומסבירה לך ש-ראשית מכנסיים כחולים אינם במודה, שנית ה-יום הולכים בלי תפרים, ושלישית חולצה ת-אים לך יותר. בעתיד זה יהיה להיפך.

היום אתה נכנס לחנות מכובדת, ובעל החנות פונה אליך בעברית צחה ויפה: „אצלנו התפ-רה היא עילית“, הוא אומר, „המחירים קבועים. אנחנו לא עומדים על המקח, אנחנו מבקשים בעד תפירת חליפה לא מאתיים לירות, לא מאה וחמישים לירות, אלא תשעים ושבע ל-ירות, למרות שהיא שווה הרבה יותר.“

בעתיד, אומרים המומחים, יבקש בעל החנות בעד חליפה תשעים ושבע לירות. ובחנות ג-ע ליים, במקום לראות קופסאות על האיציטבה, יראו נעליים, ובסופרמרקטים של השכונות לא יהיה צורך לעמוד בתור כדי לשלם בעד לחם.

„זה הכל עניין של תיכנון“, אומר דב יורע-אלי, אחד המומחים החדישים ביותר בשטח אופטימי זה. הוא מומחה חדיש משום שהוא היה באמריקה, ורכש שם נסיון אישי בכל ש-י טות המכירה החדישות ביותר.

כדי לפתור את בעיית חלונות-הראווה בארץ מציע דב יורעאלי (31) לבטל בכלל את חלון-הראווה, לעשות כמו באמריקה, מכל החנות חלון-ראווה אחד גדול.

הצרה היא שאז אומנם לא יראו את חלון-הראווה, אבל יראו, לעומת זאת, את החנות. גם לזה יש לדב יורעאלי פיתרון.

הוא מציע לתכנן את החנויות בצורה לגמרי חדשה. הוא מציע לבטל את השקיות ואת ה-חבילות בהן ארוזה הסחורה. הוא מציע לבטל את הדלפקים, ויחד עם הדלפקים את הזבנים הנשענים עליהם. הוא מציע לבטל כל דבר ה-מפריד בין הקונה לסחורה אותה הוא קונה.

„הסחורה“, הוא אומר, „צריכה למכור את עצמה, היא צריכה למשוך את הקונה.“

הוא מוכן לתת את כל הידע שלו במינהל עסקים לכל דורש, ויש לו ארכיטקטים המוכ-נים ליעוץ לכל חנווני איך לארגן את החנות בצורה משוכללת, מודרנית ויעילה. הצרה היא שהחנוונים היהודיים לא אוהבים עצות, אפילו אם קוראים להן ייעוץ ומקבלים אותן מבוגר האוניברסיטה בעל תואר M.A.

ומלבד עצות הם שונאים ייעוץ. „מה?“ שאל, למשל, חנווני אחד, „לייעל את החנות שלי? השתגעתי? זה יפריע לי בעבודה.“

חאונה זהירה

לנהג זהיר אחד אירעה לא מכבר תאונת-דרכים קטלנית, וכל זה מפני שהוא היה נהג זהיר, וקרא את כל השלטים המוצבים בדרך.

בהתחלה היו כתובים סתם דברים נחמדים, כמו „בכביש רטוב היוזהר בסיבוב“, היות והיה יום יפה עם ראות נהדרת, הוא עקף בזהירות את השלט, כמעט עלה על „סימון ברגע האחרון יכול להסתתים באסון“, והמשיך בשמחה לחיפה. היה נוף נפלא, ופתאים מגיה שלט ועליו כתוב: „אל יסיה הנוף את דעתך מן הדרך“. הוא עצם את עיניו לבל יראה את הנוף, ורק בנס לא עלה על אוטו מלא ילדים.

הוא הצליח לעבור את „מוטב לאבד רגע ב-חיים מאשר חיים בן-רגע“, וחשב על המשמעות העמוקה של הסיסמה, ומרוב מחשבה כמעט נדרם ליד ההגה.

כאשר הופיעו לקראתו „רק להם מותר לטוס“ ו„נהג: אם אין ספק — עקוף ועבור; אם יש ספק — הישאר מאחור“, הוא ניסה לנחש אם יש לו ספק או אם אין לו ספק, ואז הוא הגיע אל „צפייה מראש מונעת הפתעה“.

כאן הוא התבלבל בכלל, הוא לא ידע מה עליו לצפות מראש, אם הצפייה מראש תגרום לזה שהפתעה לא תבוא במפתיע, או אם ה-צפייה מראש תגרום להפתעה לא לבוא בכלל, והוא לא ידע אם עליו לצפות מראש גם את זה שהפתעה לא תבוא, ואינו הפתעה לא תבוא, או אם עליו לצפות מראש סתם הפתעה, וכאשר היא תבוא, להגיד: „ידעתי שכך יהיה!“

כאשר שבה אליו הכרתו, בבית החולים, הוא שאל רק: „מה קרה לי?“ אמרו לו שלא ידאג, השלט בתיקון אצל פחה.